

BACHELOROPPGAVE

Kjønn og natursyn i magasinet Villmarksliv

En analyse av natursyn og fremstillingen av det kvinnelige kjønn i 2008-årgangen av friluftslivsmagasinet Villmarksliv

Kandidatnummer:

10 og 12

B3 Friluftsliv
ID3-302
Sogndal, desember 2009

Forord

Denne oppgaven går inn under 3. studieår i bachelorutdanningen i friluftsliv ved Høgskulen i Sogn og Fjordane, og utgjør 15 studiepoeng. Prosessen med arbeidet startet i september 2009 og endte i desember samme år.

Vi har hatt en ganske hektisk arbeidsperiode, men etter hvert som vi kom godt i gang så vi hvor interessant dette temaet var, og det har absolutt vært en arbeidsperiode hvor læringsutbyttet har vært enormt.

Vi vil rette en spesiell takk til Tommy Langseth for god veiledning underveis i arbeidsprosessen.

Sogndal 16.12.09

Ida Grubben
Ida Grubben

Tina Mengkroken
Tina Mengkroken

Sammendrag

Media har en stor påvirkning på oss mennesker og ingen er upåvirket av mediene. Natursynet vårt, altså hvordan vi mennesker ser på naturen og også hvordan vi forholder oss til den, blir derfor også påvirket gjennom media. Vi som friluftslivsstudenter er opptatt av dette. Målet med denne oppgaven er derfor å se på hvilket natursyn Norges ledende magasin for friluftinteresserte, Villmarksliv, formidler til oss som lesere. Hvilket natursyn blir vi som lesere påvirket mot ved å lese bladet? Vi vurderer ikke hvordan vi blir påvirket, men hva slags syn vi blir påvirket til å ha.

Vi har lagt vekt på de to grunnholdningene som preger dagens natursyndebatt; antroposentrisk og biosentrisk natursyn. Et antroposentrisk natursyn hevder at naturen står til rådighet for menneskene og vi kan disponere den etter våre ønsker og behov. Her har ikke naturen noen verdi annet enn den nytteverdien den har for oss mennesker. I et biosentrisk natursyn hevder man at naturen har en egenverdi og at mennesket har forpliktelser overfor naturen.

Vi har også sett på hvordan kvinner er representert og fremstilt i bladet. I samfunnet finner vi flere ulikheter mellom kvinner og menn, blant annet når det gjelder lønn og arbeidstyper. Vi finner også forskjeller i kvinners og menns tenkemåte, handling, væremåte og egenskaper. Dette gjenspeiler seg i friluftslivet og friluftslivsdeltakelsen blant kvinner og menn varierer. Forskning viser at kvinner deltar ofte i aktiviteter som er mindre fysisk krevende, mindre utstyrskrevende og aktivitet der det ikke stilles så store krav til ferdighet.

Vi har gjort en innholdsanalyse av innholdet i bladet, og sett på natursynet som blir formidlet sammen med hvordan kvinner blir fremstilt og i hvor stor grad de er representert.

Arbeidet har bestått i å se på artiklene som stod i de tolv magasinene i 2008-årgangen. I tillegg har vi sett på mengden reklame og fokus på utstyr for å få et inntrykk av hele bladet.

For å analysere natursynet har vi delt inn artiklene i bladet i kategorier for så å vurdere hvilket natursyn som er framtreddende i hver enkelt kategori, før vi til slutt så på bladet i sin helhet ut fra de resultatene vi satt igjen med i de forskjellige kategoriene.

For å analysere presentasjonen av kjønn så fant vi ut hvor stor del av bladet som kvinner var representert i, og analyserte denne delen med fokus på hvordan kvinner blir fremstilt, hvilke natursyn som kom fram og om hvordan fokuset på utstyr og prestasjoner var.

Ved å lese 2008-årgangen av Villmarksliv så mener vi, etter å ha analysert den, at man vil bli påvirket mot et antroposentrisk natursyn, det naturen er menneskets lekeplass og en arena for rekreasjon. Det kommer fram at naturen er viktig og at den bør tas godt vare på, men motivet for å bevare naturen er ofte begrunnet i at det er for menneskets beste.

Villmarksliv er et magasin som har stort fokus på friluftsutstyr og jakt-, og fiskeprodukter. En veldig stor del av bladet består av utstyr og nye produkter som er på markedet. Dette fører til at friluftslivet som preger bladet er et prestasjons-, og utstyrspreget friluftsliv. Det er mye fokus på størrelse på vilt som er felt, størrelse på fisk og, ikke minst, hva slags utstyr som er brukt for å få den store fisken eller skyte den største elgen. Dette kan gi leseren et inntrykk av at gode prestasjoner med riktig utstyr er viktig for å ha et godt villmarksliv.

Kvinner får veldig lite oppmerksomhet i bladet, men blir sidestilt med menn i de artiklene der de er representert. I artikler som omhandler kvinners friluftsliv blir ofte naturopplevelser satt foran utstyr og rekorder, i motsetning til artiklene som omhandler menn.

Innhold

Forord.....	2
Sammendrag.....	3
Innhold	5
1.0 Innledning	6
2.0 Metode	8
2.1 Kvantitativ og kvalitativ metode.....	8
2.2 Innholdsanalyse av dokumenter.....	9
2.2.1 Kvantitativ og kvalitativ innholdsanalyse.....	9
2.3 Kategorisering.....	11
2.3.1 Kategoriene	11
2.4 Fremgangsmåte	12
2.5 Vurdering av egen metodebruk.....	12
3.0 Teori.....	14
3.1 Medieanalyse	14
3.2 Natursyn	14
3.2.1. Antroposentrisk natursyn	16
3.2.2 Biosentrisk natursyn.....	17
3.2.3 Et syn på naturen som rekreasjon	18
3.2.4 Annen påvirkning.....	19
3.3 Kjønn.....	19
4.0 Resultat/diskusjon	21
4.1 Resultater av den kvantitative innholdsanalysen	21
4.1.1 Natursyn.....	21
4.1.2 Kjønn.....	21
4.2 Resultater av den kvalitative innholdsanalysen innen natursyn.....	22
4.2.1 Natursyn innen kategorien Jakt.....	22
4.2.2 Natursyn innen kategorien Fiske.....	23
4.2.3 Natursyn innen kategorien Natur og dyreliv.....	24
4.2.4 Natursyn innen kategorien Villmark og mennesker	25
4.2.5 Natursyn innen kategorien Forvaltning og lovgivning	26
4.2.6 Natursyn innen kategorien Tester og utstyr	26
4.2.7 Natursyn innen kategorien Annet	27
4.2.8 Natursynet i Villmarksliv	28
4.3 Resultater av den kvalitative innholdsanalysen innen kjønn	29
5.0 Avslutning.....	31
5.1 Oppsummering av resultatene.....	31
5.1.1 Den kvantitative forskningen	31
5.1.2 Natursyn i Villmarksliv.....	31
5.1.3 Kjønnssyn i Villmarksliv	31
5.2 Konklusjon	32
Referanser	34
Litteraturliste:.....	34
Nettkilder:	35
Vedlegg 1	36

1.0 Innledning

Media får stadig større plass i dagens samfunn, og er med på å påvirke mennesker i deres hverdag. Det påvirker vår virkelighetsoppfatning, og når vi leser eller hører om saker skaper vi oss en mening om de aktuelle temaene, bevisst eller ubevisst. Vi kan finne media overalt, og hver dag inntar vi informasjon fra aviser, internett, tv og radio.

I vår oppgave ønsker vi å studere hvordan natursynet i et friluftslivsmagasins artikler kommer frem, og dermed få en oppfatning av hva magasinet formidler ut til leserne. Vi har tatt for oss friluftslivsmagasinet "Villmarksliv" for å kunne komme frem til et resultat av vår forskning. Villmarksliv er Norges ledende magasin for jegere, fiskere og friluftslivsinteresserte. Vi har valgt å analysere 2008-årgangen av Villmarksliv, i denne årgangen kom det ut 12 numre. Bladet hadde 302.000 lesere. 72% av disse var menn og 28% var kvinner. Magasinet hadde 31.632 abonnenter. Antall sider i bladet varierer mellom 100 og 148.

Ideen om den valgte oppgaven fikk vi ved en gryende interesse hos oss begge da det gjaldt media som omhandlet friluftsliv. Vi ble sittende å snakke om hvordan friluftslivet har utviklet seg der naturen blir tilsidesatt for prestasjoner og utstyr. Vi fikk dermed lyst til å finne frem til noen faktorer som var med på å påvirke denne utviklingen. Etter undervisning i naturfilosofi kom vi frem til at det ville være interessant å se på hvilke natursyn som ble fremmet i et friluftslivsmagasin. Vi valgte da "Villmarksliv" siden det er det ledende friluftslivsmagasinet på markedet.

Det vi har valgt å fokusere på under forskningsarbeidet vårt er hvilke natursyn som blir fremmet i artiklene. Vi har da tatt for oss natursynene; antroposentrisk natursyn, biosentrisk natursyn og økosentrisk natursyn. Vi har også sett på om naturen blir oppfattet som en arena for rekreasjon. Natursyn er et komplekst begrep, men det går i hovedsak ut på hvordan vi oppfatter naturen og våre holdninger til den, om vi er dens overmenneske, om vi stiller på lik linje med den eller om naturen skal settes foran mennesket.

Vi har også lagt fokuset på kjønnsyn i magasinet, og da spesielt på det kvinnelige kjønn. Etter en rask gjennomgang av årgangen så vi at det kvinnelige kjønn var dårlig representert, og vi har derfor valgt å studere hvordan kvinnene blir fremstilt og hvor godt de er representert i dette magasinet. Siden det er 28 % av leserne som er kvinner, syntes vi det ville være interessant å se hvor godt innholdet i magasinet stod i samsvar med dette.

Ut ifra dette kom vi frem til følgende problemstilling:

”Hvilke natursyn fremmes i friluftslivsmagasinet ”Villmarksliv”, og hvordan blir det kvinnelige kjønn representert?”

Med natursyn mener vi hvordan mennesker ser på naturen og vårt forhold til den. Med hvordan det kvinnelige kjønn blir representert mener vi hvor stor del av bladet de blir omtalt i og hvordan de blir fremstilt.

For å komme frem til et svar på denne oppgaven valgte vi først å gjennomføre en kvantitativ innholdsanalyse av magasinet for å kunne få en kategorisering vi kunne jobbe ut ifra. Etter dette valgte vi da å utføre en kvalitativ innholdsanalyse av artikler hentet fra hver kategori.

Vi har ikke funnet noe tidligere forskning på området, og da spesielt på dette med natursyn. Vi mener det er viktig å utføre et slikt forskningsarbeide, med tanke på den tiden vi lever i i dag og kanskje, om mulig, gjøre redaksjonene i forskjellige magasiner bevisste på hvilke signaler de sender.

I kapitel 2 vil vi først fortelle generelt om forskningsmetode, for så å gå dypere inn i de metodene vi har valgt for å komme frem til et svar på vår oppgave. I kapitel 3 kommer vi inn på de ulike begrepene som blir brukt videre i oppgaven vår. I kapitel 4 vil vi legge frem de resultatene vi har kommet frem til, og i kapitel 5 kommer det en oppsummering av resultatene og konklusjonen vi har kommet frem til.

2.0 Metode

2.1 Kvantitativ og kvalitativ metode

Vi mener det vil være best å bruke innholdsanalyse av dokumenter som metode for å komme frem til et svar på problemstillingen vår. Det finnes både kvalitative og kvantitative metoder for å gjennomføre dette.

Vilhelm Aubert blir ofte sitert når det gjelder spørsmål om hva metode er, hans definisjon lyder slik:

”En metode er en fremgangsmåte, et middel til å løse problemer og komme frem til ny kunnskap. Et hvilket som helst middel som tjener dette formålet, hører med i arsenalet av metoder” (Dalland, 2000).

Som forsker må man ta stilling til *hvordan* data skal samles inn, hvilke metoder er relevante? Det finnes flere forskjellige metoder man kan ta i bruk ved en forskningsoppgave, og i samfunnsvitenskapelig sammenheng skiller man gjerne mellom kvalitativt orienterte og kvantitativt orienterte metoder (Dalland, 2000). For å si det kort og enkelt, ved bruk av kvantitativ metode omformer man data til mengdestørrelser og tall, mens man ved en kvalitativ metode går mer ned i dybden av stoffet og prøver å forstå eller tolke informasjonen (Holme & Krohn Solvang, 2003).

Det finnes flere ulikheter på kvalitative og kvantitative metoder, og da spesielt hvis man ser på hvordan forskningen legges opp, og hvilke data undersøkelsene fører frem til. Sigmund Grønmo hevder i boken ”Samfunnsvitenskapelige metoder” (2004), at problemstillingene i kvantitative løsningsforsøk dreier seg om statistiske generaliseringer, mens kvalitative problemstillinger er mer rettet mot det analytiske. Grønmo fremhever også det at kvantitative studier er preget av strukturering, mens kvalitative studier er mer fleksible.

Man sier ofte at kvantitative metoder har et subjekt-objekt forhold, mens kvalitative metoder har subjekt-subjekt forhold. Subjekt-objekt forhold er basert på avstand mellom informant og forsker, det er ingen direkte kontakt mellom informantene og forskeren. Ved subjekt-subjekt forhold er det derimot langt tettere kontakt mellom forskeren og informantene, metodene er basert på intervju og observasjon. På denne måten påvirker både forskeren og informanten forskningsprosessen, og kvaliteten på dataene forskeren får vil basere seg på hvordan forskeren har hatt kontakt med

informanten (Thagaard 2009).

Kvantitative og kvalitative metoder kan kombineres i forskningsprosesser, dette kalles da for triangulering (Thagaard 2009).

2.2 Innholdsanalyse av dokumenter

For å finne natursynet og hvordan omtalen av kvinner i Villmarksliv er, mener vi det er best å bruke en innholdsanalyse. En innholdsanalyse er datainnsamling basert på dokumenter som kilde.

Innholdet i det dokumentet som skal analyseres blir gjennomgått systematisk med sikte på å finne relevant informasjon om de forholdene som skal studeres. Dokumentene er ofte skrevet for et annet formål enn det forskeren skal bruke dem til (Thagaard, 2009). Slik vil det være når vi analyserer Villmarksliv. Hovedmålet til Villmarksliv er ikke å forsøke å påvirke oss til et spesielt natursyn, men vi mener det er interessant å se på hvilket syn vi kan bli påvirket mot ved å lese bladet. I en innholdsanalyse kan dokumentenes innhold behandles enten som kvalitative data eller som kvantitative data. Vi skiller da mellom kvalitativ og kvantitativ innholdsanalyse (Grønmo, 2004).

2.2.1 Kvantitativ og kvalitativ innholdsanalyse

I vår oppgave har vi altså valgt å bruke både en kvantitativ og en kvalitativ innholdsanalyse for å komme fram til et best mulig svar. Først en kvantitativ del, så en kvalitativ undersøkelse ut fra de resultatene som kom frem i den kvantitative delen. Vi vil gjøre en slik undersøkelse om natursynet og en egen undersøkelse om kjønn. Vi vil nå forklare hvordan vi har utført vårt forskningsarbeide og hva vi så etter i de forskjellige delene.

Grønmo (2004) skriver at en kvantitativ innholdsanalyse tar sikte på å utvikle kategorier. I en kvantitativ innholdsanalyse velges tekstene som skal analyseres ut før datainnsamlingen starter. Dette gjorde vi ved at vi bestemte oss for å analysere artiklene i de tolv bladene i 08-årgangen av Villmarksliv først.

På den kvantitative delen om natursyn så brukte vi et kodeskjema for å dele alle artiklene i alle de tolv bladene inn i ulike kategorier. Grønmo (2004) skriver at tekstinholdet blir vurdert i forhold til

et strukturert skjema av kategorier som også er utviklet før datainnsamlingen starter. Et slikt skjema kalles et kodeskjema. Registreringen av data går ut på å merke av på kodeskjemaet hvilke kategorier som er relevante for hver enkelt tekstenhet. Dette gav oss mer oversikt over artiklene vi skulle arbeide med. I tillegg ga det oss et godt grunnlag for å få med oss artikler fra alle temaene som tas opp i bladet i løpet av året i den kvalitative delen av analysen vår. Vi ønsket også å finne ut om de forskjellige delene i bladet fremhevet ulike natursyn, og ved å foreta en kategorisering av innholdet fikk vi mulighet til å gjøre nettopp dette.

På den kvantitative delen om kjønn gikk vi gjennom alle bladene og telte hvor mange av artiklene som omhandlet kvinner. Dette valgte vi å gjøre fordi vi ville se på hvor stor del av bladet som kvinner fikk oppmerksomhet i og også for at vi i den kvalitative delen av undersøkelsen om kjønn skulle analysere disse artiklene.

En kvalitativ innholdsanalyse er en systematisk gjennomgang av tekster med sikte på registrering av data som er relevante for problemstillingen (Grønmo, 2004).

I den kvalitative delen av undersøkelsen om natursyn ville vi finne ut om det er spesielle natursyn som er framtredd innenfor de forskjellige kategoriene som vi delte artiklene inni i den kvantitative delen. Vi valgte ut 2 - 4 artikler i hver kategori, 23 stk totalt, som vi gjorde en kvalitativ innholdsanalyse av for å se hvordan natursynet kommer til uttrykk i artiklene. Antallet artikler vi analyserte i hver kategori valgte vi ut fra hvor store kategoriene var. I denne undersøkelsen av natursyn tok vi for oss en og en av de utvalgte 23 artiklene og leste de først for å se om det var noen tydelig holdning til naturen som kom fram. Så leste vi artiklene grundigere for å finne sitater og begrunnelser for å underbygge de natursynene vi mente artiklene påvirker leseren mot. I noen artikler gikk det veldig lett å se hvilke holdning artikkelen hadde til naturen, mens i andre fikk vi ikke noe entydig svar. I alle kategoriene leste vi alle artiklene til slutt for å få en oversikt over hele kategorien og være sikre på at de artiklene vi hadde valgt ut var representative for hele kategorien sett under ett. Grønmo (2004) skriver at et problem ved kvalitativ innholdsanalyse kan være at forskerens perspektiv kan påvirke utvelgelsen av tekstene. For å unngå at vi valgte ut artikler som vi selv følte viste et spesielt natursyn, plukket vi helt tilfeldig ut artiklene. Innenfor hver kategori så vi på hvilke natursyn som var framtredd.

På den kvalitative delen som omhandlet kjønn så tok vi for oss de artiklene som kvinner ble omtalt i. Fra den kvantitative delen av undersøkelsen visste vi at dette var 12 artikler. Vi leste gjennom disse 12 artiklene og så på hvordan kvinnene ble fremstilt i forhold til menn. Vi så på hvilket

naturesyn som kom sterkest fram i disse artiklene, i forhold til de hvor bare menn var representert og om utstyr og prestasjoner stod i fokus for kvinnene.

2.3 Kategorisering

For å kategorisere artiklene i Villmarksliv har vi altså valgt å bruke en kvantitativ innholdsanalyse. Når vi skulle velge ut de temaene som vi skulle dele inn artiklene etter så leste vi alle bladene vi skulle bruke og så etter hvilke temaer som gikk igjen. Vi fant ut at mange artikler inneholdt samme typer stoff og vi fant fram til sju kategorier som vi kunne plassere artiklene i. Vi endte opp med disse kategoriene: Jakt, Fiske, Natur og dyreliv, Tester og utstyr, Forvaltning og lovgivning, Villmark og mennesker og Annet. Ved å dele inni disse kategoriene fikk vi en bedre oversikt over innholdet og det ga oss et godt grunnlag for videre arbeid.

2.3.1 Kategoriene

- *Jakt :*

I denne kategorien kommer alt som har med jakt å gjøre. Storviltjakt, jakt på mellomvilt og småvilt. Også artikler om jakt og fiske i utlandet og om jakthunder.

- *Natur og dyreliv :*

Natur og dyreliv er de artiklene som skildrer naturen og dyrelivet, uten innblanding fra mennesker.

- *Fiske :*

I denne kategorien havner alt som har med fiske å gjøre. Artikler om alle typer fiskearter i alle typer vannmiljø. Også om fisketeknikker, fluebinding og utstyr.

- *Villmark og mennesker:*

Her plasserer vi artikler som skildrer møter mellom mennesker og villmarka. Om naturområder og muligheter for å drive ulike typer friluftsliv.

- *Forvaltning og lovgivning:*

Artikler om forvaltning av naturressurser og lovgivning i forhold til jakt, fiske og opphold i naturen. Også nyheter om forvaltning og lovgivning.

- *Tester og utstyr:*

Her kommer alt som har med utstyr og testing å gjøre. Villmarksliv tester utstyr hver måned. De har både tester som sammenligninger av mange produkter og tester der de tester kun et produkt. Under denne kategorien kommer også reklame inn.

- *Annet:*

I denne gruppa kommer det som vi mener kan si noe om natursynet, men ikke passer inn i noen av de andre kategoriene. Her kommer lederen og skråblikk inn.

2.4 Fremgangsmåte

For å kunne kategorisere artiklene har vi utført en kvantitativ innholdsanalyse hvor vi har satt inn de forskjellige artiklene i hovedkategorier. Det første vi da måtte gjøre var å lese alle bladene og finne ut av hvilke hovedkategorier som vil passe best for utformingen. Deretter satte vi alt inn i et Excel dokument hvor vi førte inn alle overskrifter og hvilke utgaver de hørte til. Samlet ville dette da kunne bli en god oversikt som vi kunne jobbe ut ifra, og plukke ut artikler fra for å kunne finne svar på oppgaven vår. Når det gjelder utplukkingen av artikler til den kvalitative delen skjedde dette helt tilfeldig, da vi ikke ønsket at våre egne perspektiv skulle kunne påvirke hvilke artikler vi valgte ut. Likevel kan det være at resultatene vi har kommet frem til vil være noe påvirket av oss da det gjelder tolkingen av tekstene, og at våre egne meninger kan fremtre.

På delen om kjønn har vi først brukt en kvantitativ metode og telt antall artikler i årgangen som kvinner var representert i. I tillegg har vi brukt disse i en kvalitativ undersøkelse av hvordan kvinnene ble presentert og hvordan synet på naturen og holdningen til den var i disse artiklene i forhold til resten av bladet.

Vi har på best mulig måte prøvd å forholde oss nøytrale, og håper at vi ikke har preget resultatene ved de kvalitative analysene av kjønn og natursyn.

2.5 Vurdering av egen metodebruk

Valg av metode medfører både muligheter og begrensninger. Og det som er viktig å huske på er at

en metode skal gi oss troverdig kunnskap, derfor er det viktig at kravene til *reliabilitet* og *validitet* er oppfylt. Validitet er relevans og gyldighet. Det betyr at det som måles må ha relevans for oppgaven og datainnsamlingen og undersøkelsesopplegget må resultere i data som er relevant for det problemet som undersøkes. At metoden er reliabel betyr at den er pålitelig. Alle undersøkelser må utføres på en korrekt og nøyaktig måte og alle feilmarginer som eventuelt dukker opp må angis (Dalland, 2002).

For å få et resultat av oppgaven som gir oss troverdig kunnskap om innholdet i Villmarksliv, vil det derfor være viktig for oss at vi velger framgangsmåter som har høy reliabilitet og validitet og at vi tenker over hvilke feilkilder som vi kan få.

Resultatet av forskningen er våre egne tolkninger. Selv om vi har prøvd å være nøytrale og objektive vil våre egne kunnskaper og hvordan vi oppfatter innholdet i magasinet påvirke tolkningene våre og derfor resultatet.

Natursyn er et komplekst begrep, og det er ikke alltid like lett å skille de forskjellige synene. Man kan si at dette er et begrep som går under den filosofiske delen i naturforståelsen, det er ikke alltid man kan finne et presist svar. Også dette kan ha hatt betydning for vår forskning da det kan være vanskelig å komme frem til et bestemt natursyn, men slik vi ser det så har ikke budskapene i de artiklene vi har analysert vært så diffuse, slik det kanskje kan være i andre publiserte enheter.

Vi mener at vår metode er valid fordi vi med vår datainnsamling og vårt undersøkelsesopplegg har kommet fram til resultater som har gitt oss svar på problemstillingen vår. Vi har kommet fram til hvilke natursyn, ut fra våre tolkninger, som vil påvirke en leser av Villmarksliv.

Reliabiliteten av metoden mener vi er bra. Alle undersøkelsene vi har gjennomført har blitt gjort med samme forutsetninger og på samme måte. Vi er to som har skrevet denne oppgaven sammen og vi tolker ting ulikt og har forskjellige erfaringer og kunnskap, derfor har vi analysert alle artiklene sammen for at undersøkelsene skal bli gjort på samme måte gjennom hele oppgaven. Utplukking av artikler til den kvalitative delen gjorde vi tilfeldig for å hindre at vi plukket ut artikler som vi selv trodde ville ha en spesiell holdning til naturen.

Ingen av oss har noe tidligere kjennskap til magasinet, så vi hadde ingen holdninger til bladet fra før, dette kan ha gjort at vi har klart å være mer objektive og nøytrale i vår analyse.

3.0 Teori

Her vil vi forklare enkelte begreper og betegnelser som vil komme videre i oppgaven vår, altså hva disse innebærer. Vi vil komme inn på medieanalyse, natursyn og kjønn.

3.1 Medieanalyse

Det å utføre en analyse vil si å stille spørsmål og finne svar. Det finnes flere metoder innen medieanalyse, i vårt tilfelle vil en tekstanalyse være gjeldende. Dette har tidligere blitt nevnt tydeligere i metodekapitlet (Larsen & Hausken, 1999).

Media har i dag stor påvirkning på mennesker på en eller annen måte. Medienes formidling kan bidra til forskjellige typer tankevirksomhet, opplevelser og til meninger om pågående offentlige diskusjoner (Gripsrud, 2007).

Medieforskning viser at folk oppfatter én og samme tekst svært forskjellig, og at mediebrukere blir påvirket på ulike måter (Larsen & Hausken, 1999). Det er av den grunn interessant å se på hvilke former for natur- og kjønnssyn som blir formidlet gjennom et friluftslivsmagasin som Villmarksliv.

3.2 Natursyn

I vår oppgave har vi altså valgt å fokusere på natursynet som vi blir påvirket til å ha gjennom media. Vi mener det er viktig at vi blir mer oppmerksomme på vårt syn på naturen og hvilket syn vi blir påvirket til å ha fra media sin side. Villmarksliv er et magasin som en stor del av de friluftinteresserte i Norge leser, derfor vil det som står der påvirke veldig mange mennesker.

Mennesket har alltid hatt et natursyn, og dette har preget hvordan vi behandler naturen vår. Derfor er det viktig for oss å definere hva et natursyn er og si litt om hvordan det har forandret seg og blitt påvirket av samfunnsendringene historisk sett. Et natursyn kan defineres som. ”*Hvordan vi mennesker ser på naturen og vårt forhold til den*” (Gabrielsen, 2004).

Natursynet vårt er i stadig forandring og det har forandret seg mye gjennom tidene. Det er mange

faktorer som er med på å påvirke natursynet vårt, både sosiale og samfunnsmessige, og media er en viktig del av dette. Naturfolk oppfattet naturen som noe de selv var en del av og at de på en måte var i slekt med naturen. Derfor behandlet de naturen med respekt. Men etter hvert som samfunn, vitenskap og religion har utviklet seg så har mange begynt å se på naturen som adskilt fra mennesket og at vi som mennesker skal herske over den (<http://home.online.no/~vetlesen/natursyn.htm>).

Rachel Carson publiserte i 1962 en bok som ble en tankevekker til dagens samfunn. Boken het ”Den tause våren”, og Carson viste hvordan naturen ble påvirket av sprøytemidler i jordbruket og at menneskers aktivitet fikk mye større virkninger enn man trodde. Forståelsen av at jorden kan ødelegges av menneskelig aktivitet, skapte nye måter å tenke på naturen. Mange samfunnsforskere kom etter hvert fram til at den materielle levestandarden og veksten i samfunnet ville føre til at naturen kollapset om utviklingen fortsatte slik som den var (Ariansen, 1996).

Nå ble spørsmålene hvilke handlinger og mekanismer som måtte hindres for å unngå en slik kollaps og man vendte seg til økologien for å få svar på spørsmålet. Den første som tok i bruk ordet *økologi* var Ernst Hackel i 1966 (Ariansen, 1996). Økologi handler om ressursbruk og forurensning, men også om menneskets grunnleggende holdning til naturen. Ordet *økologi* kommer fra de greske ordene *oikos*, som betyr hus, og *logos*, som betyr lære. Økologi er altså læren om naturens husholdning, samspillet mellom levende organismer og omgivelsene (Loland, 2004).

Arne Næss skrev i 1973 en artikkel som har fått stor betydning for debatten rundt naturfilosofien. I denne artikkelen tar Næss opp spørsmål som ser på om vi, selv om vi kan hindre skadene på naturen gjennom teknologi, i tillegg må ta hensyn til alle andre veseners behov når vi tilfredsstiller våre egne. Vi må altså se på om våre handlinger i forhold til naturen er moralsk riktige. Mange filosofer skrev artikler om dette temaet og det har blitt en av de mest sentrale spørsmålene i miljøfilosofidebatten (Ariansen, 1996).

I dag preger to grunnholdninger debatten om naturen. På den ene siden et syn som hevder at naturen står til rådighet for menneskene og vi kan disponere den etter vårt beste. På den andre siden et syn som hevder at naturen har en egenverdi og at mennesket har forpliktelser ovenfor naturen. Vi vil nå gå igjennom disse to natursynene, i analysen av Villmarksliv, vi vil se etter hvilke av disse holdningene man blir påvirket mot ved å lese bladet.

3.2.1. Antroposentrisk natursyn

Et antroposentrisk natursyn setter mennesket i sentrum. Ordet antroposentri kommer fra de greske ordene *anthropos* som betyr «menneske» og *sophia* som betyr «visdom». Et antroposentrisk natursyn er basert på at det kun er mennesket som kan ha moralske og juridiske rettigheter, fordi de er de eneste som har tankeevne til å vite hva de gjør og kan handle ut ifra denne tankeevnen. Ut fra dette så blir mennesket det eneste vesen som har krav på moralsk oppmerksomhet, i motsetning til dyr og planter som ikke har noen oppfattelse av hvordan det er å bli krenket. Antroposentrisme er altså, i etisk forstand, å holde mennesket i sentrum (Jakobsen,2005).

Tom Baxter mener at naturen ikke har noen verdi for oss mennesker utenom den nytteverdien den har for oss. Han hevder at naturen ikke er noe vi har forpliktelser ovenfor, «steiner, trær og pingviner er som stoler og bord» (Jakobsen, 2005 s.26). Baxter forklarer videre at det er mennesket selv som er kilden til spørsmål som angår verdier og derfor bør også forholdet vårt til naturen være «menneskesentrert». I tillegg mener Baxter at naturen er det vi mennesker opplever at den er. Forurensning av vann er for eksempel bare relevant i forhold til hva vi er vant til å tolerere og har ikke noe med naturen selv å gjøre. Rent vann er bare en menneskeskapt relasjon. Slike tilstander er ikke i naturen, de er i oss. Baxter sin måte å se på antroposentrismen gjelder også vår forståelse av hva natur er, i tillegg til synet på moralen (Jakobsen, 2005).

Antroposentrismen har utspring i tradisjonell moralfilosofi og har oppfatning av at det finnes et moralsk hierarki av ting. Den som har mindre fornuft skal eksistere for å tilfredsstille behovene og de ønskene som de som har mer fornuft har. Planter er til for dyrene og dyrene er til for mennesket. Man klassifiserer alt i lavtstående og mer høyerestående. Et menneske kan med dette synet bruke naturen og dyr som det vil, uten å gjøre noe som er feil moralsk sett (Jakobsen, 2005).

Kant har et litt mer moderne syn på antroposentrismen. Kant mener at hvis man skal kunne gis moralsk ansvar så må man kunne utvise ansvar. De som ikke kan forholde seg til egne handlinger, kan ikke stilles til ansvar for det de gjør. Og mennesket er det eneste vesenet som har denne evnen og derfor det eneste som kan bli sett på som noe vi er moralsk ansvarlige ovenfor. Han ser på alt som ikke kan handle ut fra egne regler og alternativer som ting, og det eneste som har rettigheter og som bør bli behandlet moralsk er bevisste personer, ikke ting (Jakobsen 2005).

Antroposentrismen mener at naturen og dyr ikke har noen egen verdi. Aquinas mente at vi ikke må skade dyr fordi dette kan skade menneskene selv. Det Aquinas sier er at det skader oss, ikke bare i

det nytteperspektivet der vi fysisk har behov for dyr og natur til for eksempel mat og medisiner, men også fordi det skader oss som moralske personer å ødelegge naturen. Her ser vi en dypere moralsk begrunnelse i det antroposentriske perspektivet (Jakobsen, 2005).

3.2.2 Biosentrisk natursyn

Det motsatte av et antroposentrisk natursyn vil være et *biosentrisk* natursyn. Dette synet på naturen vokste fram på 1970-tallet som et angrep mot antroposentrismen. Biosentrismen utvider listen over de kriteriene som man mener mennesket er forpliktet på, derfor vil flere vesener komme innunder dette enn bare mennesket (Jakobsen, 2005).

Jonathan Bentham var den første som tok opp dette temaet. Han setter spørsmål ved om bare mennesker, slik som for eksempel Kant mente, er det som omfattes av våre moralske begreper og forpliktelser. Han mener at alle lidende og følende vesener bør omfattes av dette. Alt som har evnen til å føle smerte bør innlemmes i dette. Ifølge Bentham vil det være urett og moralsk feil å skade dyr (Jakobsen, 2005).

Det finnes ingen grunner til å fremheve noen personer eller følende vesen som det eneste vi bør se på som en moralsk berørt part. Man kan tenke seg at alle livssystemer har noe som har krav på vår moralske oppmerksomhet. Paul Taylor står for en annen type biosentrisme. Hans filosofi baserer seg på en oppfatning om at alt liv må innlemmes i et utvidet moralsk fellesskap. Han mener det er like ille å slå i hjel et insekt som det å slå i hjel et menneske. For han finnes det ikke noen gode moralske grunner til forskjellsbehandling mellom mennesker og dyr. Han begrunner dette med at alt som har som mål å realisere seg selv har krav på respekt. Og ettersom mennesket er det eneste vesenet som handler moralsk, ligger det et ansvar på oss å vurdere hvordan vi kan eller bør gjøre inngripen i andre levende veseners liv. Vi har plikt til å gjøre vår inngripen så liten som mulig (Jakobsen, 2005).

Aldo Leopold grunnla en etikk som la vekt på forholdet mellom mennesker og dyr, slik som biosentrismen, og i tillegg hele naturen. Dette natursynet kalles økosentrisme. Dette synet legger vekt på at mennesket er medlem i et fellesskap der alt er gjensidig avhengig av hverandre. Fellesskapet omfatter her, i tillegg til mennesket, både "dyr, planter, fjell og vann" (Jakobsen, 2005).

Den norske regjeringen har lagt vekt på naturens egenverdi i naturvernet. Altså et biosentrisk natursyn. Alle naturtyper, arter og forekomster vernes – uavhengig om de har noen nytteverdi for oss mennesker. Dette ser vi blant annet i ”Lov om bevaring av natur, landskap og biologisk mangfold” (2004). I viltlovens formålsparagraf (1983) kan vi se et eksempel på dette: «Viltet og viltets leveområder skal forvaltes i samsvar med naturmangfoldloven og slik at naturens produktivitet og artsrikdom bevares. Innenfor denne ramme kan viltproduksjonen høstes til gode for landbruksnæring og friluftsliv.» (<http://www.lovdata.no/all/tl-19810529-038-001.html#1>). Et slikt syn tror vi vil prege Villmarksliv siden all jakt og fiske i Norge skal skje ut fra disse lovene.

I vår analyse av artiklene ser vi etter om holdningen til natur og dyreliv er begrunnet under et antroposentrisk eller et biosentrisk natursyn. Blir naturen sett på som noe som har en egenverdi og har moralske rettigheter? Eller vil naturen være noe som er laverestående i forhold til mennesket og noe vi kan forvalte og bruke etter våre behov?

Det er glidende overganger mellom et antroposentrisk og et biosentrisk syn. Naturfilosofien er ofte diffus, og det er vanskelig å gi konkrete svar på. Derfor kan det være vanskelig å skille mellom hvilke syn som kommer fram. For eksempel kan oppfatningen av natur som noe opprinnelig, mangfoldig og vakkert, som det er verdt å bevare, begrunnes både ut fra naturens verdi for opplevelsen og ut fra naturen som noe som har verdi i seg selv (<http://www.regjeringen.no/nb/dep/md/dok/nou-er/2004/nou-2004-28/9/3.html?id=388919>).

3.2.3 Et syn på naturen som rekreasjon

I dag drar nok de ikke de fleste ut på jakt først og fremst fordi viltet har nytte for dem, men det er mer en sosial ting hvor man kommer seg vekk fra hverdagen og slapper av. Et slikt syn og en slik måte å bruke naturen på gjør kanskje at man ikke føler et ansvar for naturen og glemmer at det man gjør i hverdagen kan skade naturen. Breivik (1979) deler den norske friluftslivstradisjonen inn i to deler: Landsbygdas og byens friluftsliv. I landsbygdas friluftsliv hadde man en grunn for å gå ut i naturen, ved for eksempel fiske, jakt eller å se til dyra på sætra. De hadde et *nyttepreget* natursyn. Dette er et syn som knytter seg direkte til det produktive synet på naturen, der naturen har en verdi som samarbeidspartner. I byens friluftsliv derimot dro man ut i naturen uten å ha noe der å gjøre. Dette var mer et overskudds- eller besøksliv i naturen. Naturen ble sett på som noe som ble brukt som en slags rekreasjon. Folk som flyttet til byer mistet samhørigheten med naturen og brukte den

som rekreasjon for å komme vekk fra bylivet. I dette natursynet brukes naturen til lek, sport, opplevelser og hvile. I dag vil nok de fleste av de som driver med friluftsliv, jakt og fiske gjøre det med et natursyn som er mye likt det Breivik (1979) kaller byens friluftsliv.

3.2.4 Annen påvirkning

Mange av dagens frilftsaktiviteter er i forandring. Det blir et større og større fokus på utstyr og prestasjoner. Dette kan virke inn på vår holdning til naturen, og vi kan bli for opptatt av utstyret og miste fokus på den opplevelsen som naturen kan gi oss og som kan utvikle vår økologiske bevissthet og vårt natursyn. Noen ganger står nok mestringsmotivet og motepress sterkere enn samspillet med naturen. Likevel kan friluftslivet utvikle en positiv holdning til naturen hvis den blir drevet med økologisk fornuft og aktivitetene dreier seg mer om de opplevelsene som de kan gi i seg selv (Loland, 2004).

På grunnlag av dette mener vi det kan være veldig interessant å se på om fokuset på utstyr og mestring er noe som tar mye plass i Villmarksliv. Fokuset på utstyr i media har positive sider. Tester og informasjon om utstyr kan hjelpe mange til å ta steget ut i naturen. Flere får oppleve samspillet med naturen og kanskje gjennom det utvikle en god holdning til den. Arne Næss mente at vi først kan utvikle en dypere økologisk bevissthet når vi ferdes i naturen med en åpen og lyttende holdning og lever tett innpå den. Først da kan vi oppleve det skiftende livet i naturen som en del av oss selv og utvikle respekt for mangfoldet av alle livsformene på jorda (Loland, 2004). Samtidig kan dagens utstyrshysteri ha negative sider. Effektiv markedsføring gjør at utstyret blir mote og at vi bytter ut utstyr fordi det ikke passer med det som er populært eller nyest på markedet.

3.3 Kjønn

I det norske samfunnet kan vi finne flere forskjeller blant det kvinnelige og mannlige kjønn, likevel blir det hevdet at Norge er et av verdens mest likestilte land (<http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/dok/nouer/2008/nou-2008-18/6/2.html?id=531990>).

I dag er det nesten like mange kvinner som menn som er yrkesaktive, men de hoper seg opp i

forskjellige sektorer. Man kan finne flest menn i lederstillinger, og forskjellen i timelønnen mellom kvinner og menn ligger på ca 15 % (<http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/dok/nouer/2008/nou-2008-18/6/2.html?id=531990>).

Forskjellene mellom kvinner og menn kan vi også finne i de psykiske og fysiske trekkene hos begge kjønn, og man kan se at kvinner og menn handler og tenker forskjellig. Man kan også se forskjeller mellom kjønnenes bestemte væremåter eller egenskaper (<http://www.samfunnsveven.no/cms/arbeidsopplegg/3/kjoennsrolle/1.html>).

Slike forskjeller kan vi også finne i det norske friluftslivet. Forskning viser at friluftslivsdeltakelsen blant det mannlige og det kvinnelige kjønn varierer. Forskjellen ligger i hvilken type friluftsliv som blir utøvd og grad av antallet deltakere. Dette viser seg ved at kvinner utøver mindre friluftsliv enn menn. Menn utfører flere lengre turer mens kvinnene deltar på færre og kortere turer. Kvinner deltar sjelden eller aldri på jakt, men er ofte på fisketurer. Blant den kvinnelige befolkningen står skiturer, fotturer og bærplukking i fokus, og i alderen 30-50 år synker deltakelsen i friluftslivet blant kvinner mens den øker hos menn. Dette viste de landsomfattende ferie-, fritids- og levekårsundersøkelsene fra 1970-og 1980-tallet (Pedersen, 1999).

I 2004 er ikke forskjellene så store mellom kjønnene når det gjelder deltakelsen på flere av de største friluftslivsaktivitetene. Likevel kan man finne signifikante forskjeller (6-8 prosentpoeng) ved enkelte av aktivitetene. Menn er i flertall når det gjelder skiturer og båtturer, mens kvinnene er mer aktive når det gjelder sopp- og bærplukking. Det største skillet finner vi i aktivitetene jakt og fiske hvor menn uten unntak har større deltakelse enn kvinnene, men også kjøring i alpinanlegg og i utøvelsen av de moderne aktivitetene har det mannlige kjønn størst oppslutning. Det er imidlertid mulig å ane en tendens i retning av at kjønnsforskjellene innenfor de mannsdominerte aktivitetene har avtatt de siste 10 årene. Dette er spesielt tydelig for aktiviteten fiske, hvor forskjellen mellom unge kvinner og menn er mindre enn for befolkningen som helhet (Odden, 2008).

I 2004 kan man slå fast at kvinner og menn er like ivrige friluftslivsutøvere, men at det kvinnelige kjønn har størst deltakelse i litt fysisk rolige og mindre utstyrskrevenende aktiviteter enn hva menn har. Det mannlige kjønn har større deltakelse i aktiviteter hvor det kreves mer utstyr og det stilles større krav til ferdigheter (Odden, 2008).

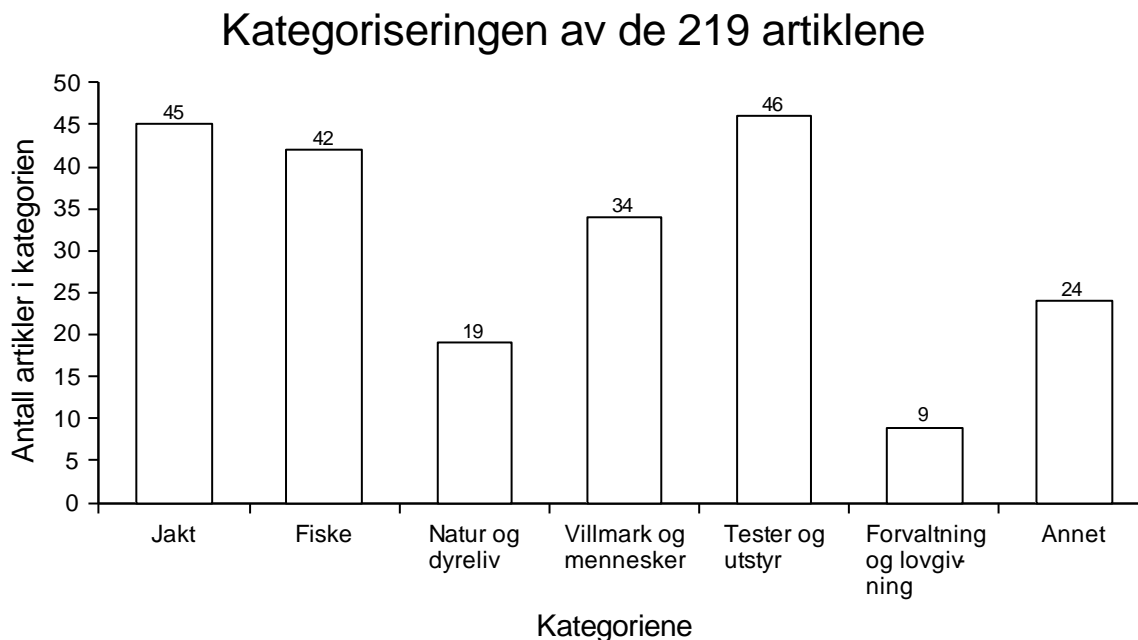
Vi mener at det vil være interessant å se på hvordan kvinnene blir fremstilt i magasinet Villmarksliv og også se på hvor godt de er representert.

4.0 Resultat/diskusjon

4.1 Resultater av den kvantitative innholdsanalysen

4.1.1 Natursyn

Diagram 1: Antall tekster per kategori i Villmarksliv etter den kvantitative kategoriseringen.

Ut ifra diagrammet kan vi se at kategoriene Tester og utstyr (46 artikler), Jakt (45 artikler) og Fiske (42 artikler) er de som inneholder flest artikler. Artiklene under temaene Natur og dyreliv (19 artikler) og Forvaltning og lovgivning (9 artikler) får lite oppmerksomhet i bladet og er små kategorier. I tillegg har vi kategoriene Villmark og mennesker (34 artikler) og Annet (24 artikler) som inneholder forholdsvis mange artikler (Se vedlegg 1 for en fullstendig oversikt over artikkelkategoriseringen). Resultatet av denne kategoriseringen vil ha betydning for de videre resultatene våre.

4.1.2 Kjønn

Den kvantitative forskningen under kjønnsdelen bestod i å finne ut hvor stor del av Villmarksliv som kvinner ble omtalt i. Etter å ha sett gjennom alle artiklene fant vi ut at kvinner ble omtalt i 12

av de totalt 219 artiklene. I den kvalitative delen av undersøkelsen vil vi analysere disse 12 artiklene nærmere.

4.2 Resultater av den kvalitative innholdsanalysen innen natursyn

4.2.1 Natursyn innen kategorien Jakt

Innenfor kategorien ”Jakt” har vi analysert 4 artikler som har blitt tilfeldig utvalgt, det totale antallet artikler i denne kategorien er 45 av totalt 219 artikler i hele årgangen. Man kan finne forskjeller i hver artikkel, men det antroposentriske og det biosentriske natursynet kommer klart sterkest frem. Disse natursynene stiller likt i representasjon, med en liten overvekt av det antroposentriske natursynet. De gjenværende natursynene; økosentrisk, naturen som rekreasjon og fokuset på utstyr trer også frem, men ikke i særlig stor grad.

I artikkelen ”Rypejakt med garanti” (Villmarksliv nr. 12 s. 52-55) kan vi lese om en jaktoplevelse helt utenom det vanlige, terrenget flommet over av ryper! Turen blir skildret som en perfekt jakttur, hvor skuddene haglet. ”Kikkerten avslører steggen. Jeg klarer selvsagt ikke å sitte i ro, og sniker meg oppover lia med børsa, mens kaffen blir kald. Den lille lunsjturen resulterer i seks ryper! Nå er visst showet i gang”. Her kan vi se et klart antroposentrisk natursyn bli fremhevet, jegerne er ute etter et godt resultat.

I en og samme artikkel kan det fremkomme et delt natursyn, forholdet mellom antroposentrisk og biosentrisk natursyn. Et eksempel på dette finner vi i artikkelen ” Er reven lurere enn jegeren” (Villmarksliv nr. 2 s. 66-69). I denne artikkelen kan man lese historier fra erfarne revejegere hvor reven faktisk har vært lurere enn jegeren, men også omvendt. ”Overraskelsen ble stor for jegeren da det viste seg at reven gikk langs iskanten ute i bukta, langt utenfor skuddhold. 1-0 til ”Mikkel”!”. Jegerne viser her at de har stor respekt for dyret, men ønsket er å kunne felle reven. Man kan da her si at artikkelen fremmer et antroposentrisk natursyn, samtidig som det biosentriske natursynet fremtrer ved at jegerne påpeker at viltet og jegeren stiller på lik linje.

På samme måte som i artikkelen over, fremkommer det et delt natursyn i artikkelen ”Rypejaktas første dager” (Villmarksliv nr. 9 s. 22-25). Her blir gleden ved å jakte med hund skildret. Rypene skal skytes, men samtidig blir friheten ved det å være ute i naturen beskrevet. ”Rypejakta betyr mye

for meg, det er den eneste ferieuken som er spikret fast fra år til år. Etter jaktuka her i Trøndelag føler jeg meg både friere og rikere.”. Dette viser et sterkt biosentrisk natursyn, samtidig som det antroposentriske natursynet også spiller en sterk rolle, rypene skal skytes samtidig som vedkommende er ute etter naturopplevelsen. I tillegg ser vi at jaktturen sees på som en anledning til å komme seg bort fra hverdagen en uke i året, den er altså en arena for rekreasjon.

Vi kan da trekke en slutning om at det er det antroposentriske og det biosentriske natursynet som trer sterkest frem i kategorien ”Jakt”, hvor det antroposentriske natursynet trer litt sterkere frem enn det biosentriske.

4.2.2 Natursyn innen kategorien Fiske

Kategorien inneholder 42 av de 219 artikler bladet. Vi lest gjennom alle de 42 artiklene i kategorien og har gått dypere inn i 4 tilfeldig valgte artikler. Etter å ha analysert artiklene i kategorien fiske så har vi kommet fram til at antroposentrisk natursyn med fokuset på naturen som rekreasjon og lekeplass for oss mennesker er det som kommer tydeligst fram.

Det kommer nesten alltid frem i artiklene at naturen bør vernes og at vi må ta vare på natur og dyrelivet, men dette ut fra et antroposentrisk natursyn der mennesket står i fokus og det at vi mennesker skal kunne bruke naturen til vår fordel senere er hovedmotivet for å verne naturen og dyrelivet. Vi så i teoridelen på Aquinas antroposentriske syn der vi ikke kan skade dyr fordi dette kan skade menneskene selv. Vi kan finne igjen et slikt syn i artikkelen «Fluefiske i Glomma» (Villmarksliv nr. 11 s. 24-26). Artikkelen er en informasjon om en god og populær strekke for fluefiske, mellom Tolga og Tynset i Glomma. På denne strekken er fisket regulert med for eksempel minstemål, maksimum og et maks antall fiskere som kan fiske om gangen. Dette ikke for at fisken i seg selv har egenverdig og står på lik linje med mennesket, men fordi vi mennesker skal kunne fortsette å ha denne fiskeplassen som »lekeplass» og mulighet til rekreasjon også i årene framover. De skriver: ”Vi trenger fortsatt år før vi har virkelig store fisker, men røfflig sett er det mellom 50.000 og 100.000 harr på over 35 cm. Jeg anser harr på 40 cm for å være stor, men alle fluefiskere drømmer jo om en fisk som er over 50 cm.”

I denne kategorien kommer det fram at målet om mestring er det som står i fokus. Det å få stor fisk og å anstrenge seg ved hjelp av tålmodighet og kunnskap for å overliste fisken. For å klare det er det fokus på riktig teknikk og utstyr.

I noen få av artiklene kan vi se en litt annen vinkling på målet med fiskingen. Der er det fokus på de gode naturopplevelsene som fisking kan gi oss. Her er det helt klart et fokus på naturopplevelsene og naturen som rekreasjon. Dette kan vi se et eksempel på i artikkelen «Røyetur med mye attåt» (Villmarksliv nr. 7 s. 86-88). I denne artikkelen følger vi to gutter på fjelltur med et hovedmål om å få røye. Det blir ikke mye røye på gutta men de er storfornøyd med turen allikevel siden turen har bydd på så mange andre gode turopplevelser, blant annet møte med en utrydningstruet dyreart; fjellreven. ”Etter flere dager i røyeriket må jeg konstatere at jeg fortsatt ikke har fått en eneste fisk. Likevel er jeg storfornøyd fisketuren. Det er godt å være ute og bare få nyte fjellet i disse augustdagene. Det kommer nok nye storfisker neste sommer!” Men disse artiklene er i fåtall. I de fleste av artiklene er det sterkt fokus på prestasjon og rekorder. Det at folk har fått stor fisk eller tips hvordan man skal få stor fisk er oftest det som blir fremhevet.

Sett under ett blir hele kategorien veldig prestasjonsorientert og natur og dyr har verdi for at det har nytte for mennesket og ikke så ofte på grunn av sin egenverdi.

4.2.3 Natursyn innen kategorien Natur og dyreliv

Kategorien ”Natur og dyreliv” er en forholdsvis liten kategori med 19 artikler av 219 totalt i hele årgangen, vi har her valgt å analysere 3 artikler. Selv om denne kategorien er liten er denne kategorien fortsatt representativ for vår oppgave. Under denne kategorien kommer artikler som skildrer den uberørte naturen, og dyrene som lever i den. I disse artiklene trer det økosentriske natursynet sterkest frem, det kan man se ved at naturen og dyrelivet har en egenverdi som det er viktig å ta vare på, mennesket må tilpasse seg naturen på naturens premisser. Her er det et syn som vi kan kjenne igjen i Aldo Leopolds biosentriske etikk der han mente at mennesket er en del av et fellesskap med både dyr og resten av naturen.

Et eksempel på en artikkel under denne kategorien er ”Orrfuglleik” (Villmarksliv nr. 4 s. 8-9). Her får man oppleve orrfuglenes vårs spill i bilder, for at denne fuglebestanden skal kunne bestå er det viktig at de får utøve disse forrykende forestillingene i fred.

Et annet eksempel er artikkelen ”En hyllest til mørketida” (Villmarksliv nr. 12 s. 12-13). ”På samme måte som naturen går i dvale nå i mørketida, gjør jeg selv på sett og vis det samme”. Artikkelen opphøyer naturen som noe romantisk, som vi mennesker er en del av.

Og et tredje eksempel på dette ser vi i artikkelen ”Jervemøte” (Villmarksliv nr. 7 s. 10-11). Her får vi se bilder av jerven, ett av de mest skye dyrene i verden. Eirik Grønningsæter og Kjetil Schjølberg har lenge drømt om å få bilder av et av de ”fire store” i norsk natur, og endelig fikk de muligheten.

4.2.4 Natursyn innen kategorien Villmark og mennesker

Denne kategorien består av 34 artikler av totalt 219 artikler i hele årgangen, her har vi plukket ut 4 artikler som vi har gått dypere inn på. I disse artiklene kan vi lese om menneskers møte med naturen, og hvilke typer friluftsliv det er mulig å utøve i forskjellige områder. Stort sett alle artiklene under denne kategorien viser til turforslag, vakker natur, og tips om hvordan man kan stå bedre rustet til den kommende turen.

”Villmark og mennesker” fremmer da et sterkt biosentrisk natursyn, dette kan vi se ut ifra artikkelen ”Kanopadlerens eldorado” (Villmarksliv nr 8 s. 30-34). Her får man tips om hvor det er fint å padle kano i Femundsmarka, og en beskrivelse av det flotte naturen og samspillet man kan oppleve med den hvis man legger turen dit. ”Her kan man nyte ensomheten og den vakre naturen, og oppleve ekte villmarkssus!”. Her kan vi igjen se et eksempel på Leopolds syn med mennesket som ønsker å oppleve fellesskapet med naturen og dyr.

I artikkelen ”På evig spor av tiur” (Villmarksliv nr. 11 s. 64-67) kan vi lese om Erlend Rolstads evige leten etter tiurleiker. Han jobber aktivt for at denne storfugl arten skal kunne bestå i fremtiden, og ønsker å legge forholdene bedre til rette for dem. ”På en leik kan det være flere spillplasser, og på den største tiurleiken vi kjenner til i dag, er det mer enn 30 spillende tiurer.”. Artikkelen viser et stort engasjement for fuglebestanden i Norge, og viser et biosentrisk/økosentrisk natursyn.

Det er en artikkel som skiller seg litt ut i denne kategorien, ”På hjul i skog og mark” (Villmarksliv nr 2 s 72-74). Denne artikkelen handler om funksjonshemmede og deres mulighet til å utøve friluftsliv. For de funksjonshemmede er ikke mulighetene store, og da spesielt hvis de er avhengige av motorisert kjøretøy. Bøter blir gitt, og de funksjonshemmede blir tilsidesatt i vårt naturkjære samfunn. Ifølge Odd Fjerstad i Norsk Handikapforbund er ikke forholdene godt nok tilrettelagt for handikappede som vil fiske og jakte. I teoridelen så vi på Tom Baxter sitt antroposentriske syn der vårt forhold til naturen bør være menneskesentrert fordi mennesket selv legger grunnlaget for hvilke

verdier som skal gjelde. Som eneste artikkel i denne kategorien, viser den et slikt antroposentrisk natursyn hvor man setter mennesket og deres ønsker i sentrum, foran naturens beste.

4.2.5 Natursyn innen kategorien Forvaltning og lovgivning

Denne kategorien omfatter 9 av de 219 artiklene, hvorav vi har analysert 2 av dem. Dette er en kategori som tar opp ulike problemer og debatter som foregår innen forvaltning og lovgivning innen jakt og fiske i Norge. Slik vi ser det så kommer ikke Villmarksliv med et spesielt syn på disse sakene, men de skriver om hva debattene går på og hva de som debatten går mellom mener.

Det er et veldig stort fokus på regulering av jakt og fiske slik at fisk og vilt skal forvaltes slik at naturens mangfold og produktivitet skal bevares. I enkelte artikler ser vi et biosentrisk natursyn. Et eksempel ser vi i artikkelen «Laksefisket må reduseres» (Villmarksliv nr. 1 s.38-41) der det blandt annet kommer frem meninger om at å totalfredde fisken i enkelte vassdrag som en løsning for å ta hensyn til laksens beste. ”På bakgrunn av bestandssituasjonen og trusler som lakselus og rømt oppdrettsfisk, mener vi det nå er nødvendig å redusere beskatningen til dels kraftig. Det er liten tvil om at vi nå går mot en reduksjon i fisket”.

Et annet eksempel kan vi se i artikkelen ”Kamp mot vindmøller” (Villmarksliv nr. 5 s. 82-85). Her kan vi lese om at Regjeringen ønsker å satse stort på vindkraft, men at de da må ta hensyn til viktige naturverdier. De må tenke på hvor de setter opp vindmøller, slik at de ikke utsetter det biologiske mangfoldet for fare. De mest gunstige områdene for vindkraft er også viktige naturområder, og dette har skapt fatale konsekvenser. ”Det viste seg dessverre at vi fikk rett i forhold til konsekvensene for fuglelivet på Smøla. Planlagte prosjekter på Fosen er også i betydelig konflikt med naturhensyn.”. Her kan vi se at ønsket er sterkt om å bevare fuglearter i disse områdene, et biosentrisk natursyn blir fremmet.

4.2.6 Natursyn innen kategorien Tester og utstyr

I denne kategorien finner vi 46 artikler av 219 totalt, dette er den største kategorien vi har tatt for oss, innholdet i disse artiklene står i samsvar med hverandre og vi har derfor valgt å analysere 4 av de 46 artiklene.

Under kategorien ”Tester og utstyr” får vi en stor oversikt over hvilke typer utstyr som ligger ute for salg, og hvilke typer utstyr man bør ha med seg på forskjellige typer turer. I testene får man se utstyr i alle prisklasser, men det er som oftest de dyreste produktene som kommer best ut.

Leserne kan dermed føle et kjøpepress, og det kan føre til at personer kommer veldig godt rustet ut i naturen med en følelse av å være naturens overmann. Fokuset på utstyr kan altså dermed ta bort fokuset på naturen, og bladet forteller aldri at man faktisk ikke trenger de produktene de reklamerer for. Man kan dermed si at denne kategorien fremmer et antroposentrisk natursyn.

Utstyret vi i dag bruker har vi ikke noe forhold til produksjonen av. De fleste som driver med friluftsliv kan nok ha en følelse av å drive et miljøvennlig friluftsliv og tenker på miljøet når de er ute, men det de glemmer er at det utstyret som de bruker blant annet blir masseprodusert i store fabrikker som forurenses og er med på å ødelegge naturen. Det at mange driver et utstyrskrevende friluftsliv kan være veldig skadelig for naturen selv om man driver et økologisk fornuftig friluftsliv når man først er ute på tur.

Reklame kommer også inn under denne kategorien. Bladet fremstår med veldig mye reklame, for eksempel i utgave nr 8 kan man se 39 helsider med reklame, av totalt 147 sider som utgaven består av. I tillegg til disse helsidene er det også puttet inn mye reklame på sidene hvor det står artikler. Dette gir et klart budskap til leserne, og kjøpepress kan oppstå. Her ser vi nok et eksempel på at det antroposentriske natursynet blir fremmet. Vårt ønske om å prestere bra og ha det bra på tur går på bekostning av naturen.

4.2.7 Natursyn innen kategorien Annet

Dette er 2 typer artikler som er faste bidrag i hver utgave, det blir altså totalt 24 artikler under denne kategorien av de 219 artiklene. Vi har her valgt å se på 2 ”Skråblikk” og 2 ”Ledere”.

Under annet finner vi ”lederen” som er skrevet av fagredaktør Dag Kjelsaas. Her tar Kjelsaas opp temaer som er aktuelle for folk som utøver friluftsliv. Og han vinkler tankene slik at innholdet blir forstått på riktig måte. Et eksempel på dette er ”Lederen” i nr 12 2008; ”Fy til EU!”, her tas krisen i fiskebestandene i Nordsjøen alvorlig og fungerer som kritikk mot myndighetene og EU og deres resursforvaltning. ”Konkurransen om å ta de siste, store fiskestimene i Nordsjøen er i full gang, men velsignelse både fra norske myndigheter og EU”. Et biosentrisk natursyn blir fremmet.

Vi finner også ”Skråblikk” under denne kategorien. Dette er en artikkel som er motsatsen til resten av artiklene i badet, her blir det stilt spørsmål som hemmer resten av bladets artikler. Trengs dette utstyret? Må man utføre denne turen på samme måte som andre har gjort? Dette er en artikkel som kan virke litt lite seriøs, men som samtidig kan fungere som en tankevekker. Dette kan vi se i ”Skråblikk” i nr 10 2008, ” Råd fra sportsfiskerne lyder gjerne slik: - *Det er ikke størrelsen, men opplevelsen som teller!* Alle vet at dette er en spøk, men det er det aldri noen som har mot til å si. Vekt er viktig. Det er derfor alle sportsfiskere har vekt i fiskeveska”. Her ser vi at dette blir skrevet på en veldig ironisk måte og på slutten av artikkelen blir det tatt en slutning om at ikke alle råd bør bli tatt seriøst, samtidig som man bør gjøre seg opp en egen mening om de rådene man blir gitt. Disse artiklene fremmer et sterkt biosentrisk natursyn.

4.2.8 Natursynet i Villmarksliv

Som vi nevnte i teori- og metodedelen så er natursyn et komplekst begrep og det er umulig å finne helt entydige svar. Dette har gjort det litt problematisk å dele inn artiklene etter hvilke verdier ved naturen som kommer frem i artiklene og det er ikke alltid vi har kommet fram til et natursyn som svar. En og samme artikkel kan vise til flere typer natursyn. De resultatene vi har kommet fram til er ofte det synet vi tolker artiklene til å helle mest mot, det er ikke alltid et entydig og konkret svar.

Men ved å legge sammen resultatene i alle kategoriene i Villmarksliv kan vi se en tendens som strekker seg mot det antroposentriske natursynet. Flere natursyn er representert, men dog i varierende grad. Vi har kategorisert artiklene, og under hver kategori kommer det frem forskjellige natursyn. Det vi mener med at overvekten ligger på det antroposentriske natursynet er at det er flest artikler som faller under dette. Den kanskje største grunnen til dette er at dette resultatet kommer frem i de største kategoriene Jakt, Fiske og Tester og utstyr, med henholdsvis 45, 42 og 46 artikler. I disse kategoriene står det antroposentriske natursynet sterkest, selv om det også kommer noen innslag av de andre natursynene her. Mens det i disse kategoriene viser seg at det er natursynet som omtaler at mennesket kan tilpasse naturen etter sine egne behov, finner vi også kategorier som ikke inneholder dette natursynet i det hele tatt. Dette kan vi se i kategoriene Natur og dyreliv, Forvaltning og lovgivning, Villmark og mennesker og Annet. Her trer det økosentriske og biosentriske natursynet sterkt frem. I disse kategoriene kommer ønske om å bevare naturen og dens mangfold frem, det blir diskutert hva som kan og bør gjøres for at naturen skal kunne bestå slik den er i dag. Det romantiske ved naturen kommer også stekt frem ved beskrivelser av hvor vakkert det

er ute i uberørt natur, og om at turopplevelsen og det å være ute i naturen er et mål i seg selv.

Det at magasinet viser en miks av de forskjellige natursynene kan være bra i så måte, men at overvekten ligger på et noe negativt emne, antroposentrisk natursyn, kan i stor grad påvirke leserne. Vi vet ikke om magasinets redaksjon er klar over at de sender ut blandede signaler, om det er bevisst. Selvfølgelig er det bra at de viser saker med forskjellige sider, men hva er det leseren sitter igjen med? Da det er så store forskjeller i de artiklene som blir lagt i trykken, kan en leser som er bevisst på emnet natursyn bli forvirret. Det kan derfor være gjeldene å få frem kategoriene klarere i bladet, og kanskje gjøre leserne mer bevisst på hva de leser om, vise til flere sider ved én og samme sak.

Reklame for nye produkter, og tester av utstyr er noe som kommer sterkt frem i hver utgave, og budskapet er at ”dette bør du ha for å klare deg på tur!”, du skal stå godt nok rustet til å klare deg under alle forhold. Dette kan føre til et kjøpepress hos leserne, og skape en oppfatning hos brukerne om at de kan overvinne naturen med riktig utstyr. Her ser vi nok et eksempel på antroposentrisk natursyn.

Hvis vi ser på ordbruken i magasinet er det enkelte ord som går igjen mer enn andre. Ord som stor, større, størst og mengde blir hyppig tatt i bruk, og det er ingen grunn til å legge skjul på at ordet ”rekord” forekommer ofte. Det er her snakk om store elgokser, rekordstor laks, utrolige mengder med røye osv. Villmarksliv blir på en måte et ”skryteblad” hvor jegere og fiskere bidrar med deres største fiske- og jaktoplevelser. Magasinet kommer alltid med siste nytt om utstyr og store prestasjoner, Villmarksliv blir som villmarkens ”Se & Hør”. Prestasjoner og det å være naturens overmann får ofte større fokus enn samspillet med naturen.

4.3 Resultater av den kvalitative innholdsanalysen innen kjønn

Av 219 artikler handler bare 12 artikler om det kvinnelige kjønn. I 2008 var 28 % av leserne av Villmarksliv kvinner, er innholdet i bladet i samsvar med disse tallene?

Vi vet jo ikke hva disse kvinnelige leserne er ute etter ved å lese dette magasinet, om de synes at det er greit at artiklene blir veldig mannsdominerende. Foreløpig er aktivitetene jakt og fiske mannsdominert, men kvinnes deltakelse øker stadig. Det er mulig at seinere utgaver fremhever den kvinnelige deltagelsen i større grad, men i nettopp denne årgangen blir de tilsidesatt. 28 % er en

ganske stor andel av det totale antallet av lesere, kanskje magasinet skulle lagt opp innholdet litt annerledes? Kvinner kan ha et litt annet syn på naturen enn menn, de deltar mer på aktiviteter som er mindre krevende fysisk, og aktiviteter som ikke krever utstyr i stor grad, den fysiske kapasiteten til det kvinnelige kjønn kan spille inn her. Det er derfor mulig at den største delen av de kvinnelige leserne ikke er ute etter å lese om emnene jakt og fiske som veier tyngst i bladet, men at de er mer ute etter det å lese om livet i villmarka og om høstingsperspektivet man kan ta stilling til ute i naturen.

For det kvinnelige kjønn er ikke det å ha det nyeste og beste utstyret viktig, dette gjelder da kanskje mest for den eldre generasjonen. Dette kan kanskje ha noe med deres tankesett å gjøre, eller deres yrkessituasjon og lønn. Hos den yngre generasjonen er ikke forskjellene på kjønn og utøvelse av friluftsliv så store, og her kan det dermed gå i en annen retning hos det kvinnelige kjønn. De unge kvinnene kan ha et større ønske om å kunne stille likt med guttene, og tendensen kan dermed gå i en annen retning. Kvinnene blir påvirket av mennene, og de kan dermed bli påvirket til å kjøpe det beste utstyret på markedet.

Når det gjelder måten det kvinnelige kjønn blir fremstilt på i bladet, så er ikke forskjellene så store fra hvordan det mannlige kjønn blir fremstilt. En forskjell vi kan se er at mennene i større grad utdyper sine egne erfaringer sterkere enn kvinnene. Kvinnene kan ha like stor erfaring som mennene, men det kvinnelige kjønn er kanskje ikke ute etter og ”vise seg” i like stor grad som det mannlige kjønn. Selv om artiklene viser at kvinnene ikke vil skryte om sin egen erfaring, viser innholdet i artiklene at kvinnene innehar god kunnskap om naturen og forvaltningen av den. Et eksempel på dette viser seg i artikkelen ”Silje fra Farmen søker skogens ro” (Villmarksliv nr. 6 s. 112-114). Silje Hvarnes er til daglig veterinær, men deltar i elgjakta i aller høyeste grad. På spørsmålet om hun ikke syntes det var litt spesielt at hun til daglig jobbet med å redde dyrenes liv, men likevel deltok i jakten på fritiden svarte hun: ”*Selvsagt. Men man må tenke forvaltning. Elgbestanden øker, de spiser ned beitet, og det er nødvendig å ta ut dyr hvert år.*”

Kvinner deltar i stadig større grad i friluftslivsaktivitetene, og man kan se en tendens som viser at de beveger seg inn i det mannsdominerte friluftslivet. De skaffer seg det utstyret som trengs, og deltar oftere på lik linje med det mannlige kjønn i de fysisk krevende aktivitetene. Det viser seg også at det kvinnelige kjønn har fått større kunnskap om naturen, som gjør at flere kvinner søker ut i naturen. Med denne utviklingen mener vi at kvinnene bør få større plass i bladet siden det er en så stor del av leserne som er kvinner. Flere og flere kvinner deltar på jakt og fiske, men Villmarksliv preges fortsatt av gamle holdninger som sier at villmarkslivet er for menn.

5.0 Avslutning

5.1 Oppsummering av resultatene

5.1.1 Den kvantitative forskningen

I den kvantitative forskningen kom vi frem til at hele 2008-årgangen av Villmarksliv bestod av 219 artikler. Disse puttet vi inn i 7 forskjellige kategorier, Jakt (45), Fiske (42), Natur og dyreliv (19), Villmark og mennesker (34), Forvaltning og lovgivning (9), Tester og utstyr (46) og Annet (24).

Vi fant også ut at det kun var 12 av i alt 219 artikler hvor det kvinnelige kjønn var representert.

5.1.2 Natursyn i Villmarksliv

I resultatdelen om natursyn kom vi frem til at det antroposentriske natursynet ble sterkest fremmet. De andre natursynene kom også frem i artiklene, men ikke i særlig stor grad. Vi kom også frem til at natursynenes representasjon var svært varierende i de forskjellige kategoriene, og at magasinet sett under ett sender ut blandede signaler.

Reklame og tester av utstyr kom sterkt frem i form av mengde, noe som kan ha stor påvirkning på leserne.

5.1.3 Kjønnssyn i Villmarksliv

I resultatdelen som omhandlet kjønn fant vi ut at representasjonen av det kvinnelige kjønn var svært laber med tanke på at hele 28 % av leserne er kvinner. Vi kom også frem til at fremstillingen av kvinnene i de gjeldende artiklene var veldig lik den måten mennene ble fremstilt på, men kvinnene fremhever ikke sine egne erfaringer i like stor grad som mennene gjør.

5.2 Konklusjon

Etter å ha analysert 2008-årgangen til Villmarksliv så har vi kommet frem til at det er et blad som kan gi et litt negativt syn på naturen. Det er et veldig prestasjonsorientert friluftsliv som kommer frem. Selv om noen artikler viser et biosentrisk og økosentrisk natursyn, så vil bladet sett under ett påvirke oss mot et antroposentrisk natursyn. Det er stort fokus på rekorder, størrelse, vekt, utstyr og prestasjoner der naturen er noe som mennesket bruker som rekreasjon og kan herske over den som vi vil. Det er ofte fokus på at naturen og dyrelivet skal bevares, men det for at vi mennesker skal kunne fortsette å utføre jakt og fiske også i fremtiden.

Reklame for utstyr får veldig stor plass i bladet, og kan gi en oppfatning av at naturen kan overvinnes hvis man står godt nok rustet for alle forhold. Om man tar bort sider med reklame, utstyr og skrytebilder av stor fisk og stort vilt, så er det ikke mye igjen. Dette viser at magasinet belager seg på lesere som er ute etter nettopp dette.

Villmarksliv er det ledende friluftsmagasinet på markedet, og det at de fremhever det antroposentriske natursynet i stor grad kan man stille seg kritisk til. Vi vet ikke hva leserne er ute etter ved å lese dette bladet, om det er artiklene om jakt og fiske, eller andre artikler. Det er uansett viktig å huske på at folk blir sterkt påvirket av media i disse dager, og at denne påvirkningen kan skje både bevisst og ubevisst.

Vi vet heller ikke om redaksjonen er bevisst på hva de uttrykker med sine artikler, om det er nettopp det antroposentriske natursynet de ønsker å fremme, eller om det hele fremkommer ubevisst fra deres side.

Ut ifra vår forskning har vi funnet ut at kvinner får veldig lite oppmerksomhet i bladet. Selv om 28% av leserne i 2008-årgangen var kvinner så blir kvinner veldig tilsidesatt i bladet og blir omtalt i bare 12 av de 219 artiklene.

Når det gjelder fremstillingen av det kvinnelige kjønn i artiklene, så stiller de på lik linje med mennene, de blir ikke forskjellsbehandlet hvis vi da ser bort ifra representeringen av dem.

En forskjell mellom stoffet som omhandler kvinner og menn i bladet, er at menn i større grad er opptatt av størrelser og rekorder, mens kvinnene skryter mindre og er mer opptatt av naturopplevelsene fremfor utstyr og rekorder. Vi kan også se at kvinnene fremhever sine egne

erfaringer i mindre grad enn hva mennene gjør i artiklene.

Hvis vi ser på antallet artikler hvor kvinnene er representert av hvor mange artikler det er totalt, ser vi ut ifra antallet kvinnelige lesere at dette ikke står i samsvar med representasjonen i magasinet. Men det kan være slik at kvinnene som leser bladet ikke tar seg nær av underrepresenteringen og ikke har noe imot at flere menn enn kvinner blir omtalt i bladet.

Etter å ha utført forskningsarbeidet vårt har det reist seg flere interessante problemstillinger som det kan være verdt å gå videre på. Dette gjelder spesielt dette med kvinnes deltakelse i de forskjellige friluftslivsaktivitetene. "Hva kan være den egentlige grunnen til at kvinnene deltar i mindre grad enn mennene i bestemte aktiviteter?". "Hvorfor blir ikke kvinnene fremhevet i større grad i media da det gjelder friluftslivstemaet?".

Innenfor natursyn kom det frem spesielt én meget aktuell problemstilling: "Gir dagens samfunn begrenset mulighet til å ha et biosentrisk natursyn?". Med et antroposentrisk natursyn som grunnlag i dagens samfunn, vil naturen gradvis brytes ned. Folk som fremmer det biosentriske natursynet blir sett på som personer som ikke forstår seg på hva naturen egentlig burde brukes til.

Referanser

Litteraturliste:

Ariansen, Per (1996) "Vitenskap og miljø – miljøkrise, vitenskap og verdi". I Odd Wormnæs (m.fl.): *Vitenskap – enhet og mangfold*, s. 321 – 339. Oslo: Ad Notam Gyldendal.

Breivik, Gunnar (1978). To tradisjoner i norsk friluftsliv. I Breivik, G. & Løvmo, H. (red.) *Friluftsliv fra Fridtjof Nansen til våre dager*. Universitetsforlaget, Oslo.

Dalland, Olav (2000) *Metode og oppgaveskriving for studenter*. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS.

Gripsrud, Jostein (2007) *Mediekultur, mediesamfunn*. Oslo: Universitetsforlaget AS.

Grønmo, Sigmung (2004) *Samfunnsvitenskaplige metoder*. Bergen: Fagbokforlaget Vigmostad og Bjørke AS.

Holme, Idar Magne og Bernt Krohn Solvang (2003) *Metodevalg og metodebruk*. Oslo: Tano Aschehoug.

Jacobsen, Trond Gransmo (2005) ” Antroposentrisk og ikke-antroposentrisk økofilosofi”. Del 1 i *Økofilosofi – økologi evolusjonsteori og transformativ læring*, s. 17-60. Trondheim: Tapir Akademisk Forlag.

Larsen, Peter og Liv Hausken (1999) *Medievitenskap, Bind 2: Medier – tekstteori og tekstanalyse*. Bergen: Fagbokforlaget Vigmostad & Bjørke AS.

Larsen, Peter og Liv Hausken (1999) *Medievitenskap, Bind 3: Medier og brukere*. Bergen: Fagbokforlaget Vigmostad og Bjørke AS.

Loland, Sigmund (2002) *Idrett, kultur og samfunn*. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS

Odden, Alf (2008) *Hva skjer med norsk friluftsliv? En studie av utviklingstrekk i norsk friluftsliv 1970-2004*. Trondheim: NTNU-trykk.

Pedersen, Kirsti (1999) ”*Det har bare vært naturlig*” *Friluftsliv, kjønn og kulturelle brytninger*. Alta: Bjørkmanns.

Thagaard, Tove (2009) *Systematikk og innlevelse. En innføring i kvalitativ metode*. Bergen: Fagbokforlaget Vigmostad & Bjørke AS.

Nettkilder:

<http://www.lovdata.no/all/tl-19810529-038-001.html#1> (Besøkt 16.11.09)

<http://home.online.no/~vetlesen/natursyn.htm> (Besøkt 18.11.09)

http://www.naturliv.no/doks/gabrielsen_hoved.pdf (Besøkt 20.11.09)

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/dok/nouer/2008/nou-2008-18/6/2.html?id=531990> (Besøkt 11.12.09)

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/md/dok/nou-er/2004/nou-2004-28/9/3.html?id=388919> (Besøkt 16.11.09)

<http://www.samfunnsveven.no/cms/arbeidsopplegg/3/kjoennsrolle/1.html> (Besøkt 11.12.09)

Vedlegg 1

Resultat av kategorisering

	Side	Nr
Jakt		
Rypejakt for hardhauser	20	1
Med øye for hjorten	42	1
Elgføreren i Trysil	47	1
Jervelos i elglia	66	1
Seiglivede jaktmyrer	44	2
Er reven lurere enn jegeren?	66	2
Vinterjakt er helt nødvendig	28	3
Andejakt fra barhytte	44	3
Bjørn Mikael Pettersens marinerte rådyrbiff	86	3
Frontalangrep på jakta	94	3
Tips og triks til elgjakta	18	4
Lufta full av orrhaner	42	4
Fort gjort på rådyrjakt!	46	4
Bryter Biko loven?	70	4
Åtejakt på rev	90	4

Ganglos i elgskogen	26	5
Villreinjakt i Rondane	70	5
Det første rådyret	76	5
Fra valp til jakthund	86	5
Skogsfugljakt i Sverige	30	6
Tren til storviltprøven!	136	6
Rypejakt med kjæresten	24	7
Villreinjakt borti natta	78	7
Jakttårn til glede og nytte	90	7
Yngve Ask byr på «surf and turf»	116	7
Bukketreff i fjellet	25	8
Storbukk på kloss hold	56	8
Jakt for frifanter!	64	8
Jegerbygda Engerdal	70	8
Bruk kikkertsiktet som avstandsmåler	86	8
Toppjakt på due	100	8
Tor Ola Dehllis duebryst i pitabrød	138	8
Rypejaktas første dager	22	9
Huskeliste til storviltjakta	68	9
Med finskspets på storfugljakt	72	9
Flekkjakt i høstfjellet	26	10
Slik får du mørt kjøtt	54	10
Hvor går skytegrensen	68	10

Rype og røye	20	11
Arne Brimis jegerpanne	50	11
Hjortejakta 2008	70	11
Eksperttips til drivjakta	90	11
Rådyrjakt med hund	18	12
Rypejakt med garanti	52	12
Skyting i flokk	62	12
Fiske		
Røyekalas i svarte natta	16	1
Sørøya; storfiskenes rike	44	1
Helrått ørretfiske på island	54	1
Fiskesommer på Finnmarksvidda	84	1
Børge Ouslands kamskjell	84	1
Bjørns råeste fisketur	32	2
Lokk sjøfisken med fôr	48	2
«jigg»-flue til vinter-sjøørreten	76	2
Torill Kolbus ørretfavoritt	90	2
Bonusørret på røyevarpet	20	3
Uniknuten – superknuten som passer til alt!	76	3
Fiske i Nordmarka	30	4
Isfiske i Borgefjell	50	4
Slik får du sik!	80	4
Monstergjedder på Finnmarksvidda	94	4
Eirik Moens fiskekaker	108	4

Lynkurs for fiske i Stavrestrømmen	22	5
Våryr ørret vil ha mark!	78	5
Øystein Køhns beste bålrett	98	5
Storlaks fra Namsen	22	6
Junifiske på isen	48	6
Fiskelykke på Hardangervidda	72	7
Til fjells etter røya	86	7
Skjerja; der storørreten vaker	20	8
Edelfisk i elveoset	60	8
Sjekk om sluker og kroker holder mål	116	8
Lette vadere til fjellfiske	120	8
En sportsfisker blir født	126	8
Snikfiske i myrbekken	132	8
Sjøørretparadiset Pollen	140	8
Mimicry Caddis – Snadder for ørreten!	32	9
Rekordlaks på flue	58	9
Drømmedager i Kautokeino	76	9
Trond Strømdahls foliebakte ørret	114	9
Regnværsørret	20	10
Fluefiske i Glomma	24	11
På røyejakt i Canada	58	11
Hvor lenge skal utstyret holde?	44	11

Bruk fortom!	68	11
Klekkende fristelser	56	12
Se opp for storgjedde!	66	12
Lars H. Krempigs varmrøykte ørret	94	12
Natur og dyreliv		
Vinterliv i skogen	6	1
Vinter i eventyrskogen	10	2
Se opp for grizzly!	100	2
Slagugla slår til	10	3
Så vannspruten står!	104	3
Orrfuglleik	8	4
På besøk på Hegremyra	10	5
Sommer i Bjørneland	10	6
Jervemøte	10	7
Gaupas festmåltid	10	8
Skogbrann – bra for naturen	80	8
Jerv og kalv – rollebytte	94	8
Brunst i villreinfjellet	10	9
Bjørnemøter	80	9

Tårnugla – spøkelsesfuglen	10	10
Dachs og sint elg	74	10
Kongeørn angriper hjortekalv	10	11
Kritisk for den europeiske ålen	94	11
En hyllest til mørketida	10	12
Tester og utstyr		
Test av liggeunderlag	32	1
Test av varme vinterstøvler	52	2
Test av blinkende «fiskelokker»	59	2
Test av Browning BLR	62	2
Test av lyddempere	48	3
Test av friluftsdresser	58	3
Test av utstyrskofferter	68	3
Test av Savage 116 Weather Warrior	72	3
Test av haspelsneller	54	4
Test av «friluftstoalett»	67	4
Test av Ruger 577 Hawkeye	68	4
Rapport fra IWA-messen	56	5
Test av fiskesener	50	5
Test av Krieghoff Semprio	58	5

Test av Garmin Golorado 300 GPS	60	5
Test av sammenleggbart «uteservise»	62	5
Test av lette fjellsko med membran	56	6
Test av Leica Rangemaster CRF 1200	68	6
Test av jegerspillet – brettspill for jegere	70	6
Test av multifilament	72	6
Test av haspelstenger	76	6
Test av Z-steel kroker	34	7
Test av individuelt tilpasset hørselvern	36	7
Test av lavvoer	44	7
Test av kjelesett	50	7
Test av Eagle Fish Easy ekkolodd	36	8
Test av Silva Summit værstasjon	42	8
Test av 11 jaktradioer	44	8
Test av ullundertøy	50	8
Test av Fun Yak fiskekano	28	9
Test av Suunto Core «outdoorklokke»	29	9
Test av hagleammunisjon til rypejakta	40	9
Test av vanntett våpenbag	48	9
Test av 17 ståltermoser	36	10
Test av Magellan Triton 2000 GPS	42	10
Test av Led Lenser H7 hodelykt	43	10
Test av Solano jakke	44	10
Test av Bluestar jakke	46	10

Test av soveposer	30	11
Test av varmeputer	40	11
Test av Crispi Scarven ABBS GTX	42	11
Test av fluer fra arcticflies	43	11
Test av dagstursekker	36	12
Test av Woolpower Full Zip jacket	46	12
Test av Powerframe ryggsekk fra Bergans	47	12
Test av Suvitek Gameguard(døgngradermåler)	48	12
 Forvaltning og lovgivning		
Slutt på nattjakt?	50	1
Laksefisket må reduseres!	38	1
Jentene overtar utmarksforvaltningen	74	1
Fang og slipp – ny debatt i gang	36	5
Forbudt å fiske med agnfisk?	74	5
Vindmøller og vindkraft	82	5
Reguleringene av sjølaksefisket er klare	82	6
Fôr en rev – redd en killing?	108	6
Uønskede arter	138	6

Villmark og mennesker

Norske naturperler: Tysfjord	60	1
Trond Strømdahl; naturen er min rus!	70	1
Bli venn med vinterkulda	18	2
Kristoffer Clausen – Skarpskytter uten våpen	22	2
Funksjonshemmede og friluftsliv	72	2
Norske naturperler: Dovre	38	2
I Helge Ingstads forspor	84	2
Norske naturperler: Lofoten	34	3
Nina Skramstad; Et hundeliv på Hadeland	40	3
Lunefull våris	24	4
Norske naturperler: Sjoa	36	4
En mann og hans telt	110	4
Lev livet villere; Rune Gjeldsnes	30	5
Norske naturperler: Seiland	40	5
Forsøplet nasjonalpark; Øvre Dividal	114	5
Norske naturperler: Rallarvegen	40	6
Fiskestedene barna drømmer om	98	6
Lev livet villere; Silje fra Farmen	112	6
Trolsk villmark i Øvre Pasvik nasjonalpark	20	7
Villmarking bak murene	62	7
Norske naturperler: Folgefonna	28	7

Teltliv; hold sommervarmen ute!	108	7
Pan Park i Norge?	96	7
Norske naturperler: Femundsmarka	30	8
Norske naturperler: Sunnmørsalpene	60	9
Fangstliv på Grønland	86	9
Norske naturperler: Voss	30	10
Cato Hultmann – en villmarking vender hjem	90	10
Fangstliv på Svalbard – med isbjørn som nabo	84	10
Norske naturperler: Rago	52	11
På evig jakt etter tiur	64	11
Gjennom Stabbursdalen med kano	22	12
Norske naturperler: lyngsalpene	28	12
Jul til fjells	90	12
Annet:		
Skråblikk:		
Degenererte villmarkinger	94	1
Dere lurere ikke meg	102	2
Regnskapets time	110	3

Jeger eller skjørtejeger	114	4
At det går ann...	122	5
Jeg hater mygg!	146	6
På stive vinger	122	7
Tiden går!	146	8
Etegildet	122	9
Når gode råd er dyre	98	10
Alt jeg ikke liker og ikke forstår	98	11
På feil sted	98	12
Ledere:		
Laksen kjemper for livet	3	1
EU-kommisjonen på de store vidder	3	2
Jakt og etikk	7	3
Krise i Tana	3	4
Lite klarsynt minister	3	5
Hardangervidda som PanPark	3	6

Fang og slipp	3	7
Uvettige sportsfiskere	3	8
Jaktvåpen til besvær	3	9
Nok er ikke nok i havet	3	10
Den frie sjøfugljakta	3	11
Fy til EU!	3	12